

Smernica č. 10/2024

**pre tvorbu a používanie rezerv
v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z.**

Vypracovali: Dominika Adamková
Mgr. Natália Bírová

dňa: 26.09.2024

Schválil: JUDr. Štefan Kubík
primátor

dňa: 30.09.2024

Platnosť a účinnosť od: 01.10.2024

Smernica je vypracovaná v zmysle zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle Opatrenia MF SR zo dňa 12. 12. 2022, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, uverejneného pod č. MF/014454/2022-36, /ďalej len Postupy účtovania/ v znení neskorších zmien a doplnkov.

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1. Rezerva sa tvorí v súlade s § 26 zákona o účtovníctve. Rezerva je záväzok s neistým časovým vymedzením alebo výškou predstavujúci existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, pričom ak nie je známa presná výška tohto záväzku, ocení sa odhadom v sume dostatočnej na splnenie existujúcej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Záväzok s určitým časovým vymedzením a určitou výškou sa neúčtuje na účte rezerv, ale na príslušnom účte záväzku.
2. Tvorba rezerv sa účtuje na ťarchu nákladov, ich použitie a zrušenie v prospech výnosov.
3. Tvorba rezerv súvisiaca s obstaraním majetku, napríklad nevyfakturovaná dodávka materiálu, nevyfakturovaná dodávka dlhodobého majetku sa účtuje so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu majetku a jej použitie so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu záväzkov, napríklad po doručení faktúry od dodávateľa.
4. Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia.
5. Rezervy nemajú aktívny zostatok.
6. Rezervy sú predmetom dokladovej inventúry a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa z dôvodu upravujúcich závierkových účtovných prípadov účtuje tvorba rezervy alebo sa upraví jej výška.
7. Rezervy sa vzťahujú na povinnosti vyplývajúce zo všeobecných záväzných právnych predpisov, z uzavretých zmlúv, z dobrovoľného rozhodnutia účtovnej jednotky splniť si povinnosť voči tretím stranám, napríklad ak na základe konania účtovnej jednotky v minulosti, zverejnenia pravidiel alebo oznámenia o uznaní zodpovednosti účtovnej jednotky tretia strana očakáva, že takáto povinnosť bude splnená.
8. V hlavnej činnosti sa rezervy vytvárajú na
 - a) rekultiváciu pozemkov, uzavretie, rekultiváciu a monitorovanie skládok po ich uzavretí,
 - b) zamestnanecké požitky,
 - c) náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia a so sanáciou environmentálnej záťažou, odpadov alebo obalov,
 - d) nevyfakturované dodávky a nevyfakturované služby,
 - e) náklady na zostavenie, overenie, zverejnenie účtovnej závierky alebo výročnej správy týkajúcej sa vykazovaného účtovného obdobia,
 - f) prebiehajúce a hroziace súdne spory,
 - g) ďalšie významné riziká a straty súvisiace s činnosťou účtovnej jednotky.

Článok 2

Účtovanie rezerv

1. Účtovná jednotka tvorí rezervy podľa postupov účtovania :

- **ostatné** - vytvárané v prípade, že si to vyžaduje verné a pravdivé zobrazenie účtovníctva v rámci hlavnej činnosti.

2. Účtovanie rezerv

Rezervy sa účtujú na ťarchu (v prípade použitia, t. j. zrušenia, čerpania, rozpustenia, zníženia) alebo v prospech (v prípade tvorby) na nasledovných účtoch:

323 – Krátkodobé rezervy, ak ide o krátkodobé rezervy (zákonné, ostatné) s predpokladanou

dobou vyrovnaní pri vzniku najviac jeden rok

459 – Ostatné rezervy, ak ide o dlhodobé rezervy

Tvorba rezerv sa účtuje na ťarchu nákladov, ich použitie v prospech výnosov. V závislosti od toho, ktorú časť výsledku hospodárenia ovplyvňujú, sa tvorba rezerv účtuje

- **v prípade prevádzkovej činnosti** do nákladov na účty:

553 – Tvorba ostatných rezerv

- **v prípade finančnej činnosti** do nákladov na účet:

554 – Tvorba rezerv z finančnej činnosti

Použitie a zrušenie (čerpanie) rezerv sa účtuje do výnosov v závislosti od toho, na akej činnosti spoločnosti boli rezervy v minulých účtovných obdobiach tvorené na účty:

653 – Zúčtovanie ostatných rezerv

654 – Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti

Tvorba rezerv súvisiaca s obstaraním majetku (napríklad nevyfakturovaná dodávka materiálu, dlhodobého majetku) sa účtuje na ťarchu príslušného účtu majetku, jej použitie v prospech príslušného účtu záväzkov.

V podmienkach účtovnej jednotky, sa každý druh rezervy podľa Článku 1 bodu 8. - 9. účtuje na samostatnom analytickom účte.

Rezervu na odstupné si vytvára účtovná jednotka na základe plánu znižovania stavov zamestnancov, ak ide o významné riziká a straty, pričom za významnú považuje účtovná jednotka tvorbu rezervy, ktorá je vyššia ako 30 000,00 Eur vrátane.

Článok 3

Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica je súčasťou vnútorného kontrolného systému organizácie a podlieha aktualizácii podľa potrieb účtovnej jednotky.
2. Ustanoveniami tejto smernice sú povinní riadiť sa všetci zamestnanci organizácie.